

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2607/2020
09.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Анкица Мишков, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Светлана Амићић Нађ, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 19/20 од 23.01.2020. године, у седници већа одржаној 09.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 19/20 од 23.01.2020. године у делу става првог изреке којим је преиначена пресуда Основног суда у Сомбору П2 530/19 од 28.11.2019. године и у ставу другом изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П2 530/19 од 28.11.2019. године делимично је усвојен тужбени захтев тужиље у непресуђеном делу и обавезан тужени да на име издржавања малолетног ВВ плаћа месечно износ од 18% а за издржавање малолетног ГГ месечно износ од 15% од зараде коју остварује у „...“ у ..., умањене за порезе и доприносе за обавезано социјално осигурање, почев од 07.02.2019. године па док за то постоје законски услови, до 5. у месецу за текући месец, док је преко досуђених 18% до тражених 25% од зараде туженог за издржавање малолетног ВВ и преко досуђених 15% до тражених 20% месечно од зараде туженог за издржавање малолетног ГГ, са припадајућом каматом, тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован. Одлучено је и да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 19/20 од 23.01.2020. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је делимично усвојена а делимично одбијена па је пресуда Основног суда у Сомбору П2 530/19 од 28.11.2019. године у побијаном одбијајућем делу преиначена тако што је тужени обавезан да на име издржавања малолетног ВВ плаћа поред досуђених 18% од зараде коју остварује у „...“ у ...умањене за порезе и доприносе још 4%, укупно 22% месечно, а за малолетног ГГ поред досуђених 15% још 4%, укупно 19% месечно од зараде умањене за порезе и доприносе, почев од 07.02.2019. године па убудуће док за то буду постојали законски услови, до 5. у месецу за текући месец, док је решење о трошковима садржано у

првостепеној пресуди потврђено. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиља на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 14.426,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11.... 87/18 – у даљем тексту: ЗПП) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. ЗПП јер се не указује на конкретну законску одредбу коју другостепени суд није применио или је неправилно применио а то је било или могло да буде од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља и тужени су били у браку који је разведен пресудом Основног суда у Сомбору П2 181/16 од 03.06.2016. године. Из брака имају двоје малолетне деце, ВВ рођеног ... године, који је сада ученик седмог разреда основне школе и ГГ рођеног ... године, који је ученик првог разреда основне школе. Пресудом о разводу брака одређено је да ће родитељи заједнички вршити родитељско право а да ће деца живети на адреси мајке, као и да ће се одржавање личних односа и висина доприноса за издржање регулисати споразумом родитеља. Како је дошло до потешкоћа у споразумевању бивших супружника, у овом спору је правноснажном пресудом П2 289/18 од 07.02.2019. године уређен начин одржавања личних односа деце са оцем и постављен захтев за издржавање. Деца живе са тужиљом у трособном стану који је купљен за време трајања брака странака на кредит који отплаћује тужени. Висина рате кредита износи од 12.000,00 до 13.000,00 динара месечно. Док су странке имале споразум о вршењу родитељског права тужени је плаћао рате за кредит као и све режијске трошкове за стан, деци је куповао гардеробу, учествовао у трошковима школовања малолетног ВВ и плаћао ... односно вртић за малолетног ГГ. Тужиља је запослена и остварује зараду просечно месечно 48.704,74 динара. Има финансијску помоћ своје мајке која је корисник пензије од 40.000,00 динара. Од престанка заједнице живота са тужиљом тужени живи код својих родитеља који су такође пензионери, у њиховој кући. Не учествује у режијским трошковима али учествује у куповини огрева, хране, плаћању пореза, у месечном износу од 12.000,00 динара. Просечна месечна зарада туженог износи 84.776,11 динара. Трошкови исхране деце износе по 12.000,00 динара а са осталим трошковима у које су урачаната и комунална давања за домаћинство, трошкови школских и ваншколских активности, летовања, гардеробе и хигијене, укупне месечне потребе малолетног ВВ износе 32.034,00 динара а малолетног ГГ 30.637,00 динара. Сваки непарни викенд у месецу деца проводе у домаћинству оца а добијају и поклоне од родитеља туженог, његове сестре и друге родбине.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је стао на становиште да је тужени у могућности да доприноси издржавању малолетног ВВ са 18% а малолетног ГГ са 15% од зараде коју остварује, урачунавајући у његов допринос издржавању деце отплату кредита за стан у коме деца живе са мајком.

Другостепени суд је закључио да је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања у погледу потреба малолетне деце и могућности туженог за плаћање издржавања првостепени суд погрешно применио материјално право урачунавајући трошак отплате кредита за стан у допринос туженог издржавању деце, односно у њихове месечне материјалне потребе, те је преиначио првостепену пресуду тако што је повећао обавезу издржавања туженог за још 4% по детету и обавезао га да за малолетног ВВ плаћа 22% а за малолетног ГГ 19% од зараде коју остварује.

По становишту Врховног касационог суда, другостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право.

Одредбом члана 154. став 1. Породичног закона прописано је да малолетно дете има право на издржавање од родитеља, а чланом 160. тог закона прописани су критеријуми за одређивање издржавања. По овој законској одредби, издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања. Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања. Минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњенике односно за лица на породичном смештају периодично утврђује министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

Издржавање се по правилу одређује у новцу с тим што се може одредити и на други начин али само ако се поверилац и дужник издржавања о томе споразумеју (члан 161. Породичног закона). Чланом 162. Породичног закона прописана је висина која по избору повериоца издржавања може бити одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања, при чему ако се висина издржавања одређује у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања (зарада, накнада зараде, пензија, ауторски хонорар итд.), висина издржавања, по правилу, не може бити мања од 15% нити већа од 50% редовних месечних новчаних примања дужника издржавања умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање. Ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања.

У овом случају правилно су утврђене све чињенице које су од значаја за правилну примену критеријума за одређивање издржавања. Имајући у виду структуру и висину укупних месечних потреба деце према њиховом узрасту и осталим околностима које су од значаја за издржавање, висину зараде коју остварује тужени, његове материјалне и стамбене прилике, личне потребе, чињеницу да нема других

обавеза издржавања, као и обавезу отплате рате за кредит за стан, ценећи и могућности тужиле, правилно је другостепени суд применио цитиране одредбе материјалног права када је преиначио првостепену пресуду и обавезао туженог да са досуђеним износима учествује у издржавању малолетне деце, правилно закључујући да ће туженом остати довољно средстава за сопствено издржавање и да ће на тај начин деци бити омогућен најмање такав ниво животног стандарда какав и он ужива као дужник издржавања.

Нису основани наводи ревизије којима се указује да је другостепени суд неправилно применио одредбе члана 160. - 162. Породичног закона и да је једини критеријум у одлучивању била висина његове зараде а да све остале околности, нарочито његова обавеза отплате рате кредита за стан нису узете у обзир. Ово стога што је другостепени суд правилном применом материјалног права закључио да тужени има могућности да даје издржавање у већим износима од оних које је одредио првостепени суд и да се утврђена висина издржавања по детету не може умањивати због рате стана односно сматрати његовим новчаним доприносом у издржавању на начин како је то обрачунао првостепени суд, јер је отплата кредита за стан у режиму имовинских односа родитеља деце као бивших супружника. Није од утицаја навод ревизије да је погрешно утврђено да се ради о брачној тековини пошто се о томе тек води спор између странака, јер је околност да је зарада туженог оптерећена кредитом сагледана у склопу свих осталих чињеница на основу којих су утврђене његове могућности, па је одлука о висини издржавања правилна и на закону заснована.

Такође, супротно наводима ревизије, правилно је другостепени суд ценио и остале околности које указују да је тужени значајно доприносио и неновчаним давањима издржавању деце, куповином гардеробе, књига за школу, плаћањем других трошкова, комуналија за стан у коме живе са мајком, па је правилно закључио да су ова давања била на бази добровољности, на основу споразума који је био постигнут са законском заступницом деце, кога више нема, те да се деци мора обезбедити редовно месечно давање у новцу у циљу задовољења њихових животних потреба, које ће бити обавезујуће и неће зависити од нахођења и процене туженог. Са наведених разлога, без утицаја су на дугачију одлуку и ревизијски наводи о трошковима које тужени има за издржавање деце у периодима када она бораве код њега јер су ти трошкови ван оквира трошкова за подмирење свакодневних потреба деце које мора да плаћа редовно у одређеним месечним износима.

Како се наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане другостепене пресуде, одлучено је као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

С обзиром да је тужилца у жалбеном поступку успела у побијању првостепене одлуке о главној ствари, правилно је одлучено и о трошковима другостепеног поступка применом члана 153. и 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић